

Backatorpsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Fin samvaro när eleverna i 3B grillar pinnbröd , mars 2022

Läsår 2022 -2023

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola årskurs 1-6 samt fritidshem

Ansvarig för planen

Rektor

Planen gäller från

2022-06-15

Planen gäller till

2023-06-15

Läsår

2022-2023

Mål och vision

De flesta människor har minnen från sin skoltid och det är inte alltid dessa minnen är vackra och positiva. Vi vet hur minnen kan påverka ett människoliv långt in i framtiden. Med vårt arbete vill vi ge våra elever goda minnen att använda i livet. Därför vill vi att de ska möta respekt för sin person och sitt arbete i skolan. Vår verksamhet ska präglas av omsorg om elevernas välbefinnande och utveckling och låta varje individ finna sin unika egenart. Då kan vi få ett samhälle att växa i.

I enlighet med skollag och diskrimineringslag är skolan skyldig att aktivt arbeta mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att visa upp detta arbete i en plan. Skolan har en skyldighet att agera så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt, diskriminerad eller trakasserad. Skolan ska utreda vad som har hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar, diskriminering och trakasserier.

Vi på Backatorpsskolan tar avstånd från alla tendenser till mobbning, kränkande behandling och diskriminering. Den som uttrycker att den känner sig kränkt ska tas på allvar. Alla på skolan har ansvar för att främja en trygg miljö. På Backatorpsskolan ska alla bemötas med respekt och få möjlighet att utvecklas utifrån sina möjligheter. Alla ska vara en del av gemenskapen på vår skola.

/Eva Marsh, rektor Backatorpsskolan

BACKATORPSSKOLAN
TRYGGHET • GEMENSKAP • GLÄDJE

Värdegrundsarbete för att främja likabehandling

Arbetet med likabehandling och skolans värdegrund är ett prioriterat och återkommande utvecklingsområde för alla på skolan. Våra insatser ska stärka samverkan mellan hem och skola, mellan samtliga elever och vuxna på skolan. Allt för att belysa vikten av våra likheter och olikheter, öka förståelsen och toleransen samt förstå hur det kan berika oss.

Det främjande- och förebyggande arbetet syftar till att eleverna får möjlighet att känna sig själva bättre i relation till andra - i grupp och individuellt - vilket är utvecklande och en god grund för deras studier och personliga utveckling.

Trakasserier och kränkande behandling skall inte accepteras på vår skola. Vi är alla uppmärksamma under hela vår arbetsdag på vad som sker och agerar om någon far illa. Alla barn är en angelägenhet för alla på skolan. Vi skapar goda relationer och lyssnar på våra elever.

Elevernas delaktighet

Backatorpsskolan har ett *elevråd* som leds av utsedd personal. Elevrådet har möten cirka en gång per månad. På elevrådets dagordning finns en återkommande punkt om elevernas arbetsmiljö. Elevrådets representanter tar med sig information från och till *klassråd* som hålls regelbundet av ansvarig pedagog. Elevrådet går en gång per läsår igenom de delar som berör eleverna i likabehandlingsplanen. Eleverna inbjuds på olika sätt att vara delaktiga i arbetet med att förebygga diskriminering och kränkande behandling och elevrådet fungerar många gånger som en remissinstans.

Trygghetsenkät

Varje år genomförs en *trygghetsenkät* som omfattar alla elever. Syftet med enkäten är att ta reda på vad som skapar trygghet eller otrygghet på skolan. Enkäten är digitaliserad för enklare och bättre uppföljning och görs med stöd av vuxen. Resultatet av enkäten presenteras för arbetslagen i samband med att en GLK kring likabehandlingsarbetet genomförs på ett lagmöte.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldraengagemang är viktigt på vår skola. Föräldrar, personal och elever ska samverka för barnens bästa. Skolan startades 1983 som ett föräldrakooperativ och det har länge funnits ett starkt föräldraengagemang. Hösten 2020 bildades en föräldraförening som ska arbeta i enlighet med skolans vision och värdegrund. Föreningen ska verka för en bra verksamhet med god trivsel mellan föräldrar, barn och personal på skolan. Föräldraföreningen kommer att ta över värdegrundsarbetet som tidigare har skett i föräldrarådet. Förslagsvis skapar föräldraföreningen en grupp kring Värdegrund, som fram till 2021 har funnits inom föräldrarådet. Arbetsgruppen Värdegrund tar ansvar för att under läsåret genomföra klassens *värdegrundsaktiviteter*. Tanken är att vårdnadshavare och barn i samma klass träffas och gör något trevligt tillsammans i syfte att lära känna varandra, bygga föräldranätverk samt stärka barnens sociala samvaro i skolan. Eftersom skolan ska vara avgiftsfri bör även dessa träffar vara det. Aktiviteterna ses som förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling. Pedagogerna bjuds in av klassens vårdnadshavare och deltar i aktiviteterna. Rektor och ibland annan personal träffar "värdegrundsföräldrarna" regelbundet för att delge varandra hur man har det i respektive klass samt diskutera eventuella åtgärder.

Personalens delaktighet

Under de första veckorna på höstterminen arbetas likabehandlingsplanen igenom och olika aktiviteter planeras in i läsårsplaneringen. Arbetslagen sätter upp egna mål för arbetet som de följer upp löpande under året. I arbetet med likabehandlingsplanen engageras AMOR som står för AntiMObbningsRåd och består av en pedagog från vardera arbetslag på skolan samt kurator som på delegation av rektor koordinerar arbetet. Under året följs insatserna i Likabehandlingsplan upp löpande. Vid läsårets slut utvärderar all personal vad som fungerat och vad som behöver förbättras eller ändras.

Främjande arbete

På Backatorpsskolan arbetar vi med *Soltankar*. De beskriver hur elever och vuxna ska vara mot varandra för att skapa en god och trygg arbetsmiljö. Utgångspunkten är Backatorpsskolans regler och rutiner, se bilaga. I korthet:

För att alla på skolan ska känna **trygghet** har vi en grundläggande regel som gäller alla.

Vi gör inte varandra illa.

Det innebär att ingen ska slå, sparka, skada eller säga dumma saker till eller om en annan människa.

Utifrån ovanstående regel och skolans beslutade värdeord (**trygghet, gemenskap, respekt, glädje**) skapar eleverna egna klassregler inför varje läsår. De diskuteras och tolkas och skrivs ner som soltankar. Syftet är att barnen själva arbetar för att få trygghet på skolan och studiero i klassrummet.

Vi arbetar med *Giraffspråket* som är en metod och ett sätt att kommunicera. I metoden används ett "jag-budskap" för att uttrycka sina känslor och behov samt för att förebygga konflikter. Det ingår i vårt långsiktiga arbete med emotionell intelligens som bland annat innebär att lägga märke till och urskilja känslor, handla spontant och intuitivt utifrån det man känner, tänka kring det man känner samt handla mer genomtänkt och långsiktigt.

All personal har ett eget exemplar av boken *Beteendeproblem i skolan av Bo Heijlskov* och vi arbetar utifrån Lågaaffektivt bemötande som beskrivs i denna bok. Kvaliteten i vardagens möten mellan barn, ungdomar och vuxna är helt avgörande och därför måste vi börja med oss själva. Pedagogerna behöver ha en stor emotionell intelligens för att kunna undervisa. Vi kan bara lyckas med arbetet om skolan själv fungerar som ett emotionellt kompetent system.

All personal har läst boken *Vilse i Skolan (2008) (ny personal får löpande)* av den amerikanske psykologen Ross W. Greene som utvecklat ett förhållningssätt som kallas Collaborative Proactive Solutions (CPS). Det är en samarbetsbaserad problemlösningsmetod. Ett grundantagande i CPS är att barn gör rätt om de kan. Metoden skall implementeras i hela skolans arbete genom föredrag, diskussioner och handledning med start under läsåret 20/21.

Lärarna arbetar med tillgängliga lärmiljöer, hur vi anpassar lärmiljön utefter eleverna och deras behov och hur den fysiska, sociala och pedagogiska lärmiljön påverkar lärandet. Klassrumsdokument har arbetats fram, vars syfte är att strukturen och ramarna för lektionerna är lika oavsett vilken lärare

som undervisar i klassen. Struktur och tydlighet ger trygghet för eleverna och tillgängligheten ökar, vilket underlättar lärandet.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

All personal är uppmärksam på vad som händer i elevgruppen och tar vid behov korta samtal för att snabbt avvärja missförstånd och konflikter. Varje klasslärare har regelbundet samtal med sina elever t.ex. i form av klassråd där det ges möjlighet för barnen att bli lyssnade till. Det ska finnas rastvaktsschema för god uppsikt över alla platser där eleverna befinner sig på lektionsfri tid. Eleverna ska kunna vända sig till vilken vuxen som helst på skolan för att i ett första skede berätta om det är något som hänt som denne upplever som obehagligt eller kränkande. Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld mellan elever ska gripa in för att stoppa det. Kalla på fler vuxna om situationen kräver det.

Rutiner för att utreda och åtgärda kränkningar

I varje klass finns ansvariga pedagoger och det är till dessa som eleven/föräldern i första hand ska vända sig för att få stöd och hjälp. I akuta lägen ska eleven vända sig till personal på plats. Elever och föräldrar kan vända sig till elevhälsans personal som består av skolkurator, specialpedagog, skolsköterska och skolpsykolog. Rektor är ytterst ansvarig för elevhälsans arbete på skolan.

Skolans rutiner vid misstanke om att elev kränkt annan elev:

1. Anmälan om kränkande behandling lämnas till rektor skyndsamt för vidare distribution till styrelse.
2. Rektor är ansvarig för att utredning startas. Utredningen görs av aktuell pedagog.
3. När den som utrett ärendet bedömer att utredningen är klar överlämnas ärendet tillbaka till rektor. Om kränkning skett skall rektor se till att åtgärder vidtas för att stoppa fortsatta kränkningar.

Skolans rutiner vid misstanke om att elev kränkts av personal.

1. Anmälan om kränkande behandling lämnas till rektor skyndsamt för vidare distribution till styrelse.
2. Det är rektor som utreder då elev misstänks ha kränkts av vuxen.
3. Om kränkning skett skall rektor se till att åtgärder vidtas för att stoppa fortsatta kränkningar.

Rutiner för uppföljning

Dokumentation och uppföljning sker enligt underlag, se nedan.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation görs i enlighet med rutiner som fastställts på Backatorpsskolan. De dokument som används är:

1. Anmälan om kännedom om kränkande behandling, (guling).
2. Utredningsmall, (gröning).

Ansvarsförhållande

Ansvarig under ärendegång:

1. Ansvarig personal som kontaktas i ett kränkingsärende.
2. Rektor

3. Utredande personal

4. Rektor är ytterst ansvarig för att rutinerna följs.

Förankring av likabehandlingsplanen

Planen uppdateras på delegation av rektor utifrån utvärdering av föregående års plan, kartläggningar och identifiering av främjande insatser. Den skickas på remiss till klassråden och till personalen.

Planen går även igenom på ett föräldrarådsmöte. Synpunkter tas tillvara och sedan fastställs planen av rektor och presenteras på klassråd, elevråd, personalmöten och föräldraråd.

Utvärdering

Insatserna i likabehandlingsplanen utvärderas i hela personalgruppen efter läsårets slut inom ramen för kvalitetsarbetet område Värdegrund. Vi använder en enkel och tydlig modell för utvärdering som kallas för GLK-metoden: Vad har vi Gjort, vilka Lärdomar skall vi dra och vad är Klokt att göra.

Främjande insatser

Områden berörs som eller kan beröras av insatserna nedan är; diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, funktionshinder

Namn

Elevdemokrati

Mål

Att göra elever delaktiga i skolans arbetsmiljöarbete och att de får vara med och påverka sin skolmiljö och vardag. Att de får lära sig om beslutsprocesser och kommer närmare skol-ledningens arbete.

Insats

Klassråd, elevråd, fritidsråd, önskelådor, att elever involveras i AMOR-arbetet eller medverkar på samordnarmötet någon gång/läsår.

Ansvarig

Mentorer, utsedd pedagog som är ansvarig för elevrådet, fritidspedagoger

Namn

CPS - samarbetsbaserad problemlösning

Mål

Att hjälpa barn med sociala, känslomässiga och beteendemässiga problem på ett effektivt sätt.

Att all personal skall ha grundläggande kunskap om modellen.

Att modellen implementeras i allt arbete på skolan.

Insats

Skolan arbetar aktivt med CPS-modellen enligt Ross Greene.

Ansvarig

Varje enskild pedagog med vägledning och handledning av CPS-handledare.

Namn

Fritids och Rastaktiviteter

Mål

Fritids och Rastverksamheten ska fungera hälsofrämjande och aktivt förebygga konflikter och känsla av utanförskap för elever. Vi ska få elever delaktiga i skolans fritids- och rastaktiviteter; både som deltagare och som ledare för aktiviteter.

Insats

Planera och genomföra fritids- och rastaktiviteter. Involvera elever i alla åldrar i verksamheten. Engagera äldre elever att leda aktiviteter för yngre. Champions League.

Ansvarig

Fritidspedagoger, rastaktivitetsledare, fritidslärare med stöd av arbetslagen.

Namn

AMOR - team för övergripande värdegrundsarbete på skolan

Mål

Att på olika sätt uppmärksamma och arbeta med värdegrundsfrågor på skolan.

Att stötta pedagoger vid kränkingsutredningar.

Insats

Att representera AMOR i sina arbetslag.

Att årligen administrera, se över och diskutera Trygghetsenkäten och dess resultat.

Att uppmärksamma och diskutera aktuella händelser eller trender på skolan som går emot vår värdegrund samt föreslå åtgärder.

Ansvarig

AMOR – representanter och kurator

Namn

Konfliktreducerande metoder ("jag-budskap", Giraffspråk", Bråka Smartare, Kamratmedling, TÄNK)

Mål

Målet är att all personal, och i förlängningen eleverna, skall ha verktyg i konfliktreducerande metoder.

Insats

Personal diskuterar, informerar och delger varandra om konfliktreducerande metoder som fungerar för enskilda elever eller generellt.

Pedagoger undervisar eleverna om konfliktreducerande metoder i förebyggande syfte.

Ansvarig

All personal på skolan

Namn

Lågaffektivt bemötande

Mål

Målet är att all personal skall ha verktyg i lågaffektivt bemötande.

Insats

Genom föredrag, böcker, samtal eller praktiska övningar få kunskap om grundprincipen bakom lågaffektivt bemötande.

Ansvarig

Arbetslag, AMOR, EHT

Namn

Regler och förhållningssätt

Mål

Skolans personal och elever ska känna till och vara överens om gemensamma regler och förhållningssätt. Nolltolerans mot skojbråk och kränkningar.

Insats

Återkommande samtal om gemensamma regler och rutiner i personal- och elevgrupp. Eleverna ska diskutera skolans värdegrund samt få en förståelse för innebörden av ord som *kränkande behandling*, *trakasserier* och *mobbning* (se bilaga Definitioner och Begrepp).

Soltankar görs varje läsår.

Klassråd och elevråd används för detta.

Ansvarig

Mentor, arbetslag, AMOR – representanter och kurator

Namn

Barnets rättigheter/FNs barnkonvention

Mål

Målet är att ge eleverna möjlighet till ökad omvärldskunskap och insikt i hur andra barns livssituation är världen över.

Insats

Temaövergripande arbete inom arbetslaget med barnens rätt, Barnrättsveckan, barnkonventionen, och FN:s arbete.

Sälja Majblommor och samtala om innebörden.

Solidariskt arbete (t ex samla in och skänka pengar till barnhemmet i Mocambique genom Bazar eller Våruss)

Ansvarig

Arbetslagen

Namn

Biblioteket

Mål

Erbjuda litteratur som grund för reflektion, samtal och kunskap om värdegrund.

Insats

Alla elever får tillgång till bibliotekstid och möjlighet....

Ansvarig

Pedagoger som är ansvariga för biblioteket

Namn

Storylinearbete

Mål

Arbeta med värdegrundsmålen i kapitel 2 utifrån den berättelse och de karaktärer man skapar tillsammans i klassen. Öva samarbete och kamratbedömning. Att träna empati genom att sätta sin in i hur andra människor/karaktärer kan tänka.

Insats

Alla klasser genomför ett ämnesövergripande tema i form av en storyline. Elever och lärare skapar en berättelse tillsammans i klasserna och eleverna lever sig in i de karaktärer de skapar. Under en storyline initierar pedagogerna händelser som bidrar till att eleverna får ta ställning i olika etiska frågor.

Ansvarig

Arbetslagen

Namn

Miljö och Hälsa

Mål

Öka medvetandet om sin närmiljö, sin hälsa och andra barns förutsättningar i livet. Hållbarhetstanken skall genomsyra alla aktiviteter på skolan.

Insats

Städ i närområdet på städ-dag och när det är skräpigt.

Vårrus där alla skall kunna delta på sina villkor.

Att ta hjälp av och involvera EHT vid frågor som rör fysisk- och/eller psykisk hälsa.

Ansvarig

Arbetslaget Styrman, utomhuspedagog, EHT.

Namn

Gemensamma aktiviteter som skapar "vi-känsla" på skolan (Bazar, Färggrupper, Påskaktivitet, Vårrus, Luciatåg, musikal, kör, Snällkalender, m.m)

Mål

Öka gemenskapen och känsla av ansvarstagande på skolan.

Insats

Alla aktiviteter som blandar klasser och åldersgrupper t ex "färggrupper" där man lära känna sina skolkamrater på annat sätt än i skolvardagen. Äldre elever arrangerar aktiviteter eller är gruppleddare för yngre.

Ansvarig

Arbetslagen, AMOR

Namn

Etik på nätet

Mål

Ge redskap att arbeta med värdegrundsfrågor och nya metoder i en allt mer digitaliserad skola. Förebyggande arbete gällande etik på nätet.

Insats

Lärare i årskurs 4-6, planerar in insatser för att öka elevernas medvetenhet i frågan.

Ansvarig

Arbetslagen i samråd med IT-ansvarig pedagog

Sammanfattning av grundprinciper bakom lågaffektivt bemötande

GUIDEN - Ett sätt att tackla utbrott,

1. Affekt smittar

Lågaffektivt bemötande är egentligen ett antal olika metoder med ett gemensamt förhållningssätt för att hantera beteendeproblem, bråk, konflikter och fysiskt våld. En av grundprinciperna är att affekt smittar. Vi påverkas när andra människor är ledsna, arga eller glada och andra kan bli "smittade" av dina känslor. Barn smittas extra lätt. I ett lågaffektivt bemötande behåller du ditt lugn vilket i sin tur gör barnet lugnt.

2. Kräv aldrig ögonkontakt

Inga konflikter går att lösa i stridens hetta. När ett barn är i affekt gäller det att minska stressen och frustrationen så snabbt som möjligt. Kräv aldrig ögonkontakt för att få barnet att lyda. Att skrika "titta på mig" ökar affektsmittan och trissar upp konflikten. Undvik över huvud taget bestraffningar, utskällningar och tillrättavisningar. Släpp tanken på att "vinna" konflikten.

3. Sätt dig ned

Andas djupt och sänk axlarna. En lugn kropp smittar – och målet är ju att lugna barnet. Försök att komma på samma nivå genom att sätta dig ned. Men håll distansen och undvik beröring när barnet är upprört eftersom det kan öka stressen. Sitt eller stå inte mitt emot, vänd i stället sidan till. Muskelspänningen speglas och smittar när vi står mitt emot varandra.

4. Avled – konfrontera inte

En grundprincip i lågaffektivt bemötande handlar om att leda genom samarbete i stället för att vara auktoritär och motarbeta. Du kan bekräfta känslan men sedan avleda. När barnet fokuserar på något annat avtar affektsmittan och det blir en ny känsla i situationen. Ett mjukt anslag ökar barnets trygghet och känsla av medbestämmande och pressen minskar.

Använd humor och skoja. Föreslå kanske en ny aktivitet eller backa undan och låt en kollega ta över. Ibland behöver barnet dra sig undan och vara i fred en stund.

5. Håll inte fast

Ibland måste du avstyra en våldsam situation. Men det är viktigt att inte hålla fast och begränsa rörelsefriheten. Det ökar affekten. Ska du flytta på ett barn som slåss eller skadar sig själv är det bästa att följa med, inte mot, rörelserna. Fatta löst (!) tag i armen mellan armbåge och hand. Släpp efter några sekunder. Oftast räcker det med en gång men om barnet inte slutar att slåss kan interventionen behöva upprepas.

6. Utvärdera och förändra

Hantera, utvärdera och förändra. Det är tre fundament i lågaffektivt bemötande. Efter hanterandet av en svår situation är det viktigt att utvärdera vad som gick snett. Vilka förändringar behöver göras så att det inte upprepas? Hur ska planen se ut?

Hämtad från internet 190528, <https://forskolan.se/ett-satt-att-tackla-utbrott/>

Collaborative Proactive Solutions (CPS)

Ett grundantagande inom CPS är att barn (och vuxna) gör rätt om de kan. När krav och förväntningar överstiger barnens förmåga att bemöta dem adekvat- blir de utmanande. I CPS modellen fokuserar man på de problem som ger upphov till utmanande beteenden och på att lösa dem tillsammans med barnet. Den amerikanske psykologen Ross W. Greene har utvecklat CPS som både är en metod och ett förhållningssätt. Det Ross W. Greene menar är att beteendemässigt utmanande barn ännu inte utvecklat vissa viktiga tankefärdigheter. Genom att de vuxna i barnets omgivning identifierar och förstår vilka färdigheter som saknas och vilka problem detta leder till, kan de hitta lösningar tillsammans med barnet. Vårt mål med arbetet gällande CPS är att våra elever ska få ta del av en undervisning som bygger på samförstånd som inte innehåller bestraffningar, utan som är förebyggande, samarbetsbaserad och relationsbyggande.

Beskrivning av vad Giraffspråk är

Giraffspråket handlar om att ge "jag-budskap" för att hantera konflikter och i syfte att utveckla relationer. Man förmedlar sin känsla och sitt behov och talar om hur man påverkas av någons handling eller beteende. Arbetet med "jag-budskap" ingår i vårt långsiktiga arbete med emotionell intelligens som bland annat innebär att lägga märke till och urskilja känslor, handla spontant och intuitivt utifrån det man känner, tänka kring det man känner samt handla mer genomtänkt och långsiktigt. Giraffspråkets motsats är vargspråket som skuldbelägger och talar om hur andra är – Typiska vargord är t ex "fel", "borde", "måste", "skall", "aldrig", "alltid" och "men". Ordet "förtjäna" är också viktigt i vargens begreppsvärld - att förtjäna belöning eller bestraffning. Giraffspråket kommer från non-violent communication (NVC) och utarbetades av den amerikanske psykologen Marshall Rosenberg. Hos Giraffen är det är långt mellan hjärta och hjärna, vilket innebär att den inte reagerar impulsivt, utan stannar upp och reflekterar. Giraffen ser långt; bortom orden; och har en överblick. Giraffhalsen symboliserar modet att sticka ut halsen (hakan) och säga sin egen ärliga, subjektiva sanning och göra sig sårbar.

Den symboliserar även förmågan att kunna lyssna till vilka känslor och behov som finns bakom ett aggressivt beteende hos den vi kommunicerar med.

Prova att ge ett kärleksfullt "Jag-budskap" till någon du tycker om med delarna nedan. Öva därefter på att använda det för övrig feedback.

BETEENDE – Uttryck först det du iakttar, sådant som väcker känslor i dig, utan att blanda samman iakttagelsen med känslor, värderingar, tolkningar. När jag (ser, hör)....." _____	KÄNSLA – Uttryck sedan vilka verkliga känslor denna iakttagelse ger upphov till hos dig, utan att analysera, skuldbelägga eller kritisera. "känner jag mig....." _____
BEHOV - Förklara därefter varför du känner som du gör, dvs. vilka behov, värderingar samt tolkningar av situationen som får dig att känna som du gör inför en viss iakttagelse - utan att döma, kritisera eller skuldbelägga. "för att jag behöver....." _____	ÖNSKAN – Uttryck slutligen så tydligt, precist och konkret du kan vad du önskar skall hända i situationen, dvs. vem du vill skall göra vad och när. "och jag skulle vilja....." _____

Referenser och länkar

Referenslitteratur

Bo Hejlskov Elvén (2014) *Bo Beteendeproblem i skolan*, Natur och kultur

Greene, Ross W. (2016): *Vilse i skolan. Hur vi kan hjälpa barn med beteendeproblem att hitta rätt*. Studentlitteratur AB, Lund.

Greene, Ross W, webblesurs: Walking Tour for Educators. Länk:
<https://www.livesinthebalance.org/walking-tour-educators>

Gustafsson, L. (2009). *Elevhälsa börjar i klassrummet*. Lund: Studentlitteratur.

Iwarsson Petter (2014) *Samtal med barn och ungdomar – erfarenheter från arbetet på BRIS*, GOTHIA förlag.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, (2011). Stockholm: Skolverket

Skollagen (2010:800). Hämtad den 4 december 2014 från <http://www.regeringen.se>

Skolverket (2014). *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda* Stockholm: Skolverket. Hämtad den 3 juli 2019 från
<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65b4ce/1553965948666/pdf3375.pdf>

Skolverket (2014). *Förskolans och skolans värdegrund - förhållningssätt, verktyg och metoder* Stockholm: Skolverket. Hämtad den 3 juli 2019 från
<https://www.skolverket.se/getFile?file=2579>

Rosenberg M. *Nonviolent communication, Ett språk för livet*. (Org. eng. 1999) Piteå: Friare Liv; 2003

Länkar

Barn- och elevombudet

Barn- och elevombudet är en del av Skolinspektionen och ska ta tillvara barns och elevers rättigheter. Det innebär att BEO utreder anmälningar om kränkande behandling. BEO kan kräva skadestånd för ett barns eller elevs räkning och företräda barnet i domstol.

www.skolinspektionen.se/beo

UNICEF

I barnkonventionens artikel 45 finns det inskrivet att UNICEF ska arbeta för att bestämmelserna i konventionen följs överallt. Det specialuppdraget innebär att vi har ett nära samarbete med all världens regeringar och en unik möjlighet att angripa orsakerna till att barns rättigheter kränks.

<http://unicef.se/barnkonventionen>

Definitioner och begrepp

För att kunna bedriva ett effektivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling behövs det att alla som arbetar i verksamheten har kunskap om innebörden av begreppen. Skolverket använder följande definitioner och begrepp.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder¹. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet².

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag³

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad **indirekt diskriminering**. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet **likabehandling** menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

¹ 1 kap. 4 § diskrimineringslagen.

² 6 kap. 3 § skollagen.

³ Begreppet mobbning används i några av kommentarerna i detta material men förekommer inte längre i författningarna.

Skolans mål

Ett målinriktat arbete

På vår skola ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Alla ska kunna känna trygghet och glädje i skolan. Vårdnadshavare ska känna tillit och förtroende när de lämnar sitt barn i skolan. All personal ska vara väl förtrogen med lagens krav och Backatorpsskolans rutiner för att förebygga och åtgärda kränkande behandling. Alla, elever och vuxna, ska känna till hur viktigt det är med snabb upptäckt av kränkning eller diskriminering, så att alla tar ansvar för arbetet mot kränkningar.

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Läraren ska

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,
- öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem,
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och
- samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, kapitel 2.1

Backatorpsskolans regler

På Backatorpsskolan ska alla:

- Känna **trygghet** och vara en del av **gemenskapen**.
- Få arbetsro så att vi lär oss och får kunskap
- Ha **roligt** tillsammans

För att alla på skolan ska känna **trygghet** har vi en grundläggande regel som gäller alla.

Vi gör inte varandra illa.

Det innebär att ingen ska slå, sparka, skada eller säga dumma saker till eller om en annan människa.

Utifrån ovanstående regel och skolans beslutade värdeord (**trygghet, gemenskap, respekt, glädje**) skapar eleverna egna klassregler inför varje läsår. Vi kallar dessa regler för soltankar. De skall sitta väl synliga i klassrummen. Klassen ska på valfritt sätt informera föräldrarna och rektor om sina soltankar.

För att arbetsmiljön skall vara så bra som möjligt för alla som vistas på skolan gäller även dessa regler och rutiner:

- Vi tar hand om vår miljö och sopsorterar.
- Vi lämnar inte skolans område utan tillstånd av en ansvarig vuxen.
- Sötsaker, chips eller tuggummi äts inte på skolan, (undantag kan vara läger eller gemensam fest som beslutats i arbetslaget).
- Skolans datorer används endast för skolarbete. Under fritidstid beslutar fritidspersonal.
- Mobiltelefon tas med till skolan på eget ansvar. Den skall vara avstängd och vara inlåst under hela skoldagen.
- Vi är ute när det är rast. På Mullängen, som inte är skolans område, får vi vara från åk 3 till 6.
- Privat cykel, skateboard, sparkcykel, inlines lämnas hemma eller i cykelstället.
- Nötter, mandel samt livsmedel som innehåller spår av nötter är förbjudet.
- Egna leksaker stannar hemma om inte pedagogen har bestämt annat.
- Vi torkar borden efter oss i matsalen.
- Barnen går alltid Johan Svenssons väg till och från Kajutan.
- Snöbollskastning sker på Mullängen för elever i åk 3-6 och på kortsidan av Skeppet för F-2.
- Vi ber om samtycke (tillstånd) innan vi filmar eller fotograferar någon.

Eva Marsh 2021

Rektor

Anmälan om kännedom om kränkande behandling

Skolan ska vidta åtgärder så att skollagens krav att motverka kränkande behandling uppfylls. Personal anmäler om kränkande behandling till rektor som i sin tur anmäler till huvudman (styrelsen).

Elevens namn	Personnummer	
Enhet	Klass/grupp/avdelning	Datum för händelsen

Anmälan avser	Mellan vilka
☐ Kränkande behandling	☐ Barn/elev- Barn/elev
☐ Trakasserier	☐ Vuxen- Barn/elev
☐ Sexuella trakasserier	

Datum

Namnförtydligande

Underskrift/underskrifter

Fylls i av rektor.

Utredning påbörjas.

Infört i sammanställningsdokument för läsåret.

Datum som huvudman (ansvarig ledamot i styrelsen) tagit del: _____

Eva Mars

Datum

Namnförtydligande

Underskrift rektor

BÄCKATORPSSKOLAN
TRYGGHET • GEMENSKAP • GLÄDJE

Utredning med anledning av anmälan om kännedom om kränkande behandling och/eller trakasserier

Namn på utsatt/utsatta barn: Klass:

Namn på den/de som uppges kränka/trakassera Klass:

Arbetsenhet:

Datum för anmälan:

Händelse/händelseförlopp;

Redogör för de faktiska omständigheterna, d.v.s. vad som hänt, när, var och vilka personer som var inblandade.

Uppgifter från den/de utsatta;

Uppgifter den/de som uppges kränka/trakassera;

Uppgifter från den/de utsattas vårdnadshavare;

Uppgifter från vårdnadshavare till den/de som uppges kränka/trakassera;

Uppgifter från andra; Ange vad lärare, annan personal, kamrater etc. uppger.

Vad kan ha orsakat händelsen/händelseförloppet; *Analysera orsak/orsaker till händelsen/händelseförloppet och bedöm behov av åtgärder både i det enskilda fallet och i förebyggande syfte.*

Vidtagna åtgärder; *Redogör för vidtagna åtgärder och när åtgärderna vidtogs. Här anges också ev. polisanmälan och/eller anmälan till socialtjänsten.*

Förebyggande åtgärder; *Redogör för åtgärder för att förhindra att liknande uppkommer igen och när dessa åtgärder vidtagits/kommer att vidtas.*

Uppföljning/Utvärdering; *Redogör för när och hur uppföljning ska ske. I uppföljningen ska bedömas om kränkningarna/trakasserier har upphört.*

Utredare

Datum:

Namn:

Befattning:

Underskrift

Huvudmannen tagit del.

Datum:

Utredningen godkänns/avslutas

Datum:

Rektor: Eva Marsh

Underskrift rektor